

Novela insolvenčí omezí práva věřitelů

Michal Žižlavský - advokát a insolvenční správce, předseda Rady expertů Asociace insolvenčních správců

Advokát a insolvenční správce Michal Žižlavský.
autor: archiv HN

Brzy opustí Poslaneckou sněmovnu velká novela insolvenčního zákona, která mění některá pravidla pro vymáhání dluhů a správu korporací. První změna se týká takzvané insolvenční turistiky. Jde o situaci, kdy dlužník změní své sídlo krátce před zahájením insolvenčního řízení a přesune se do příslušnosti jiného soudu.

Může mu jít o to, aby zmátl věřitele, kteří si nevšimnou soudního řízení v jiném kraji a zmeškají i pro přihlášení pohledávky. Bývají za tím ale i jiné důvody, například přátelské vztahy na některém soudě a s tím spojené očekávání vstřícnějšího přístupu. Novela insolvenční turistiku podstatně ztíží. Nebude se přihlížet ke změně sídla, ke které dojde v posledních šesti měsících před zahájením insolvenčního řízení.

Novela se ale netýká jen dlužníků. Věřitelé budou muset nově dokládat svou pohledávku potvrzením auditora, znalce nebo daňového poradce. V určitých případech musí odhalit svůj firemní závoj a prokázat, kdo skutečně ovládá jejich korporaci. Použije se zde zákon proti praní špinavých peněz. Koncernovým věřitelům se odnímají některá práva. Ztrácejí možnost ovlivnit, co se stane s dlužníkem z jejich skupiny: zda bude zlikvidován, nebo dostane šanci se reorganizovat. Podpora společnosti ve skupině, která je dnes možná, se zakazuje, a dokonce se označuje za koncernový únos.

Další ambicí novely je ztížit šikanózní insolvenční návrhy, které podávají podnikatelé na své konkurenty, aby je poškodili v soutěži o zakázky. Stává se, že podávají návrhy záměrně u nepříslušných soudů. Trvá pak řadu měsíců, než se návrh dostane do správných rukou.

Oznámení o tom, že je firma v úpadku, přitom visí po celou dobu v insolvenčním rejstříku. Novela to řeší tím, že bezdůvodný návrh může odmítnout kterýkoliv soud, a to bez zveřejnění firmy v insolvenčním rejstříku. Pokuta za šikanózní návrh se navíc zvyšuje z 50 tisíc na půl milionu korun.

Změny se týkají i insolvenčních správců. Praxe zaznamenala problémy s jejich účelovými výměnami. Stávalo se, že majoritní věřitel, kterému správce popřel pohledávku, jej odvolal a dosadil do řízení jiného správce, který mu pohledávku uznal. Novela řeší problém tak, že odvolaný správce v takovém případě dokončí agendu popřených pohledávek a vede všechny spory, které s tím souvisejí.

Čekají nás i další novinky. Vytváří se například negativní domněnka úpadku. Podle ní se podnikatel ubrání věřitelskému insolvenčnímu návrhu, když prokáže, že jeho splatné závazky nepřevyšují disponibilní zdroje o více než 10 procent.

Očekává se, že novela začne platit nejpozději v prvním pololetí příštího roku, kdy se stává účinným také nové nařízení o evropském přeshraničním úpadku.